

ZARZĄDZENIE NR 190/2016
WÓJTA GMINY MALECHOWO

z dnia 1 marca 2016 r.

**w sprawie szczegółowych zasad udzielania pomocy finansowej w ramach programu osłonowego
z zakresu pomocy społecznej skierowanego do osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020**

Na podstawie Uchwały NR XVI/126/2016 Rady Gminy Malechowo z dnia 25 lutego 2016 r. w sprawie uchwalenia programu osłonowego z zakresu pomocy społecznej skierowanego do osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020 zarządzam co następuje:

§ 1. Ustalam szczegółowe zasady udzielania pomocy finansowej w ramach programu osłonowego z zakresu pomocy społecznej skierowanego do osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020.

§ 2. Wykonywanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Malechowo

Radosław Nowakowski

**SZCZEGÓŁOWE ZASADY UDZIELANIA POMOCY
FINANSOWEJ W RAMACH REALIZACJI
PROGRAMU OSŁONOWEGO Z ZAKRESU POMOCY
SPOŁECZNEJ SKIEROWANY DO OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W 2016 r.**

§ 1

Wyjaśnienie najważniejszych pojęć:

1. **BADANIA KONTROLNE I SPECJALISTYCZNE** – rozumie się przez to udział w badaniu na podstawie dokumentu kierującego.
2. **BARIERY ARCHITEKTONICZNE I URBANISTYCZNE** – rozumie się fizyczne przeszkody ograniczające dostęp osób niepełnosprawnych do możliwości korzystania z miejsc, obiektów budowlanych, budynków i lokali, dróg, chodników i dojść, mebli i sprzętów, urządzeń sanitarnych dostępnych dla osób sprawnych.
3. **BARIERY TECHNICZNE**- przez bariery techniczne należy rozumieć bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne. Załącznik nr 2
4. **CZESNE** – opłata za pobieranie nauki.
5. **DOCHÓD OSOBY**- dochód ustalony w oparciu o art. 8 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.
6. **DOCHÓD NA OSOBĘ W RODZINIE** – dochód rodziny ustalony w oparciu o art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej podzielony przez liczbę osób w rodzinie.
7. **DOFINANSOWANIE** – rozumie się przez to udzielanie pomocy finansowej pokrywającej w części lub w całości ponoszone przez wnioskodawcę koszty związane z realizacją działań określonych w Programie.
8. **HOSPITALIZACJA** – rozumie się pobyt pacjenta w szpitalu (udokumentowany kartą informacyjną), przeprowadzony w celu wykonania badań diagnostycznych lub leczenia.
9. **KONTROLA** – rozumie się działanie kontrolne, weryfikacje dokumentów w tym oświadczeń o dochodach i wydatkach. Kontrola może być przeprowadzona w toku realizacji działania

objętego dofinansowaniem oraz po jego zakończeniu. Wnioskodawca na żądanie dofinansowującego jest zobowiązany dostarczyć lub udostępnić dokumenty i inne nośniki informacji oraz udzielić wyjaśnień i informacji w zakresie realizacji przedmiotu umowy w terminie określonym przez dofinansowującego.

- 10. KSZTAŁCENIE** – rozumie się przez to całość doświadczeń składających się na proces zdobywania przez jednostkę umiejętności i wiedzy. Formy kształcenia: ponadgimnazjalne, szkoleniowe i warsztaty terapii zajęciowej.
- 11. OPIEKUN PRAWNY** – rozumie się przez to osobę, której powierzono sprawowanie opieki na zasadach określonych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym lub osoba powołana do ochrony interesów osobistych i majątkowych innej osoby, przedstawiciel ustawowy.
- 12. OPIEKUN TOWARZYSZĄCY OSOBIE NIEPEŁNOSPRAWNEJ** – osoba opiekująca się osobą niepełnosprawną, gdy ta takiej opieki potrzebuje (np. małoletni, osoba całkowicie ubezwłasnowolniona, osoba niezdolna do samodzielnej podróży). Dokument potwierdzający konieczność asysty opiekuna: orzeczenie o niepełnosprawności. W szczególnych warunkach gdy konieczna jest opieka dwóch osób - dodatkowe zaświadczenie lekarskie.
- 13. OSOBA NIEPEŁNOSPRAWNA** – należy przez to rozumieć osoby, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jak również ustawie z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników.
- 14. PEŁNOMOCNICTWO** – rozumie się przez to pisemne udzielenie upoważnienia innej osobie która w imieniu dającego pełnomocnictwo ma dokonać określonej w pełnomocnictwie czynności prawnej. (Pełnomocnictwo określone czasowo).
- 15. PROGRAM** – rozumie się przez to Program Ośłonowy z zakresu pomocy społecznej skierowany do Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2020.
- 16. PROTEZOWANIE** — rozumie się przez to zespół działań zmierzających do zastąpienia kończyny własnej protezą. Działania pomocowe: diagnostyka, czynności techniczne związane z dostosowaniem odpowiedniego typu protezy i współfinansowanie odpowiedniej protezy.
- 17. REHABILITACJA** – rozumie się przez to zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej. Dla potrzeb programu realizatorem zabiegów rehabilitacyjnych może być Publiczny i Niepubliczny Zakład Opieki

Zdrowotnej oraz inne podmioty posiadające uprawnienia do prowadzenia rehabilitacji i zabiegów specjalistycznych.

- 18. SZCZEGÓLNIIE UZASADNIONY PRZYPADEK** – rozumie się przez to ocenę sytuacji, w której znalazła się osoba wnioskująca o pomoc dokonana w oparciu o dodatkowe dowody zgromadzone w sprawie np. opinia pracownika socjalnego, informacja lekarza rodzinnego, inne dokumenty potwierdzające wyjątkowość sytuacji osoby niepełnosprawnej.
- 19. SPRZĘT REHABILITACYJNY/SPECJALISTYCZNY** – rozumie się przez to narzędzie, przyrząd, aparat, sprzęt, materiał lub inny artykuł, stosowany samodzielnie lub w połączeniu do stosowania przez osoby niepełnosprawne.
- 20. ŚRODKI DYDAKTYCZNE** – to wszelkiego rodzaju przedmioty, sprzęty, pomoce oddziałujące na zmysły uczniów, których zadaniem jest ułatwienie poznawania rzeczywistości. (zał. Nr 3)
- 21. TURNUS REHABILITACYJNY** – rozumie się przez to turnus rehabilitacyjny, o którym mowa w art. 10 c ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011 nr 127 poz. 721).
- 22. WNIOSEK** – druk załącznik nr 1.
- 23. ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKU** – zaświadczenia, skierowania, oświadczenia, aktualne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz inne dokumenty potrzebne do rozpatrywania wniosku według potrzeb, które realizator potwierdza za zgodność z oryginałem.
- 24. WNIOSKODAWCA** – rozumie się przez to pełnoletnią osobę niepełnosprawną zamieszkałą na terenie Gminy Malechowo występującą z wnioskiem o przyznanie pomocy finansowej w ramach działań określonych w Programie. W przypadku osoby niepełnoletniej – jej rodziców lub opiekunów prawnych oraz w przypadku osoby pełnoletniej niepełnosprawnej, w sprawie, której toczy się sprawa o ubezwłasnowolnienie – jej rodziców, którzy złożyli wniosek o ustanowienie ich opiekunami stałymi i prawnymi albo ustanowionego kuratora występujących o przyznanie pomocy w jej imieniu. W przypadku pełnoletniej osoby niepełnosprawnej ubezwłasnowolnionej jej prawny opiekun.
- 25. ZAOPATRZENIE ORTOPEDYCZNE** – rozumie się przez to specjalistyczne obuwie ortopedyczne rekompensujące znaczne ubytki w budowie i długości kończyn powyżej 5 cm wymagające indywidualnego modelu buta.

§2

Ogólne warunki przyznawania pomocy:

1. Pomoc, przyznawana jest na wniosek skierowany do Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie.
2. Wniosek składa się wg wzoru określonego w załączniku nr 1 do niniejszych zasad w Gminnym Punkcie Informacji dla Osób Niepełnosprawnych działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Malechowie
3. Pomoc przyznawana jest w terminie 30-u dni od dnia złożenia wniosku.
4. Do wniosku Wnioskodawca dołącza orzeczenie o niepełnosprawności oraz inne dokumenty wskazane w części szczegółowej niniejszych zasad.
5. We wniosku o przyznanie pomocy finansowej należy określić wysokość dofinansowania uzyskanego z innych źródeł, gdyż dofinansowanie obejmować będzie wyłącznie te wydatki, które wnioskodawca poniósł i nie zostały objęte refundacją PFRON, NFZ, stowarzyszeń i fundacji.
6. Podstawą udzielenia pomocy jest decyzja administracyjna wydana przez osobę upoważnianą.
7. Prawo do pomocy przysługuje wnioskodawcy, którego miesięczna wysokość dochodu liczonego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza 300 % kryterium dochodowego ustawy o pomocy społecznej tj. osoby samotnie gospodarującej: 1902 zł oraz dla osoby w rodzinie 1542 zł.
8. Udzielana pomoc przyznawana jest na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności.
9. Wnioskodawca jest zobowiązany zawiadomić niezwłocznie Gminny Punkt Informacji dla Osób Niepełnosprawnych o wszelkich okolicznościach, które powodują utratę uprawnień do otrzymania i korzystania z przyznanego dofinansowania, w tym o fakcie utraty statusu osoby niepełnosprawnej lub zmiany dochodu.
10. Przyznana pomoc może być wykorzystana tylko na cele wskazane we wniosku.
11. Pomoc przyznawana jest do wysokości zabezpieczonych w budżecie na ten cel środków.
12. Jeden wnioskodawca zwracający się o przyznanie pomocy finansowej może uzyskać łączne dofinansowanie maksymalnie do kwoty 2 000 zł rocznie za wyjątkiem:

- a) gdy wnioskodawcą jest osoba samotnie wychowująca dziecko niepełnosprawne w stopniu znacznym, dofinansowanie na turnus rehabilitacyjny może wynieść maksymalnie do kwoty 3 500 zł. (koszt pobytu osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna).
 - b) gdy wnioskodawcą jest osoba samotna prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe i legitymuje się znacznym stopniem niepełnosprawności dofinansowanie do specjalistycznego zaopatrzenia ortopedycznego lub protezowania może wynieść maksymalnie 3 000 zł.
- 13. Prawo do dofinansowania przysługuje na podstawie udokumentowanych wydatków poniesionych w roku kalendarzowym właściwym dla daty złożenia wniosku. Płatności dokonywane przelewem bankowym są potwierdzane wydrukiem transakcji.
 - 14. Za miesiąc grudzień wnioskodawca przedstawia rozliczenie w terminie do 20 grudnia 2016 r.
 - 15. Przyznana pomoc wypłacana będzie na wskazane konto bankowe lub w formie gotówkowej (w Kasie Banku Spółdzielczego w Malechowie).
 - 16. Prawo do refundacji kosztów przejazdu przysługuje osobie niepełnosprawnej wraz z opiekunem jeżeli w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności posiada stopień znaczny (I grupa inwalidzka) lub punkt 7 i/lub 8. Przy konieczności dwóch opiekunów wymagane dodatkowo zaświadczenie lekarskie.
 - 17. Osoby rozliczające dojazd na badania kontrolne i specjalistyczne, hospitalizację, turnus rehabilitacyjny, zabiegi rehabilitacyjne i specjalistyczne, protezowanie lub zaopatrzenie ortopedyczne, dowóz do placówki kształcenia na podstawie faktury za paliwo składają oświadczenie o: marce samochodu, rodzaju paliwa, trasie, średnim zużyciu paliwa. Dla potrzeb programu przyjmuje się km ze strony www.maps.google.pl i maksymalne zużycie paliwa do 8 l / 100 km. (bez względu na rodzaj paliwa).
 - 18. Osoby rozliczające dojazd na podstawie faktury za paliwo przedstawiają dowód zakupu paliwa (imienną fakturę, rachunek) na dzień przed wyjazdem lub w dniu wyjazdu/ na dzień przed powrotem lub w dniu powrotu.
 - 19. Osoby rozliczające dojazd na badania kontrolne i specjalistyczne, hospitalizację, turnus rehabilitacyjny, zabiegi rehabilitacyjne i specjalistyczne, protezowanie lub zaopatrzenie ortopedyczne, dowóz do placówki kształcenia na podstawie biletów z busa, na pociąg, komunikacji miejskiej, miesięczny. Bilety busa, kolejowe, MZK będą rozliczane w 100% zaś bilety miesięczne będą przeliczane cena biletu / miesiąc x dni, w których odbywać będzie wyjazd na w/w cel.

20. Osoba niepełnosprawna i jej opiekun mają prawo refundacji kosztów zakupu miejsc leżących/sypialnych w pociągu na trasie powyżej 200 km.
21. Osobom rozliczającym dojazd na zabiegi rehabilitacyjne i specjalistyczne dopuszcza się możliwość dodatkowego rozliczenia paliwa w trakcie uczestnictwa w zabiegach rehabilitacyjnych i specjalistycznych (dodatkowe tankowanie).
22. Osoby rozliczające dojazd do placówki kształcenia przedstawiają dowód zakupu paliwa za dany miesiąc łącznie z harmonogramem pobytu na zajęciach, o którym mowa w pkt. 18.

§3

Szczegółowe warunki przyznawania pomocy.

1) Zakup środków dydaktycznych ułatwiających naukę uczniowi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

- 1) Pomoc może być przyznawana uczącym się niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży w wieku od 5 lat do 24 lat, w przypadku których proces dydaktyczny wymaga korzystania ze specjalistycznych środków dydaktycznych.
- 2) W okresie roku kalendarzowym przyznana pomoc na ten cel na jedną osobę nie może przekroczyć kwoty 600 zł.
- 3) Rozliczenie zakupu następuje po dostarczeniu faktury/rachunku imiennej/go wystawionej/go na wnioskodawcę.
- 4) Przy ocenie złożonego wniosku bierze się pod uwagę:
 - a) uzasadnienie konieczności zakupu środka dydaktycznego, według katalogu będącego załącznikiem do programu;
 - b) przewidywane efekty przyznania dofinansowania, w tym przede wszystkim ułatwienia procesu edukacyjnego;
 - c) sytuacja materialna wnioskodawcy.
- 5) Wnioskodawca przy składaniu wniosku dołącza:
 - a) zaświadczenie lekarskie/pedagoga/ dyrektora szkoły o konieczności korzystania ze specjalistycznych środków dydaktycznych;
 - b) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
 - c) kosztorys/ wizualizację/ ofertę cenową przewidywanego zakupu środka dydaktycznego;
 - d) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/ `niepublicznych (PFRON, fundacji, stowarzyszeń i inne), poza programem na ten cel;

- e) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;
- f) inne dokumenty potrzebne do rozpatrywania wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

2) Uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym:

- 1) Dofinansowanie może zostać przyznane na opłacenie kosztów uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w turnusie rehabilitacyjnym.
- 2) Pomoc udzielana jest osobom skierowanym na turnus, przez lekarza pod którego opieką znajduje się osoba niepełnosprawna.
- 3) Organizacja turnusu musi być zgodna z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.
- 4) Wysokość dofinansowania uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym obejmuje wyłącznie te wydatki, które wnioskodawca poniósł i nie zostały objęte refundacją z PFRON, NFZ, stowarzyszeń, fundacji i może wynieść maksymalnie 20% poniesionych kosztów.
- 5) Przy rozliczeniu wnioskodawca potwierdza uczestnictwo w odbytym turnusie rehabilitacyjnym po jego zakończeniu poprzez dostarczenie stosownego zaświadczenia wystawionego przez organizatora turnusu lub kserokopii karty zabiegowej i udokumentowaniu poniesionych kosztów uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym (faktura/rachunek imienny wystawiony na wnioskodawcę).
- 6) Do rozliczenia nie bierze się pod uwagę: opłaty za usług dodatkowych, klimatycznych, parkingowych.
- 7) Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie można otrzymać tylko raz w danym roku kalendarzowym.
- 8) W przypadku skrócenia uczestnictwa w turnusie z przyczyn innych niż losowych, dofinansowanie nie przysługuje (oświadczenie wnioskodawcy).
- 9) W szczególnie uzasadnionych przypadkach, o których mowa w § 2 pkt. 14a dofinansowujący może zrefundować 100% turnusu rehabilitacyjnego pod warunkiem braku możliwości skorzystania z dofinansowania ze środków PFRON (dokument z PCPR-u o braku środków na w/w formę pomocy).
- 10) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:

- a) zaświadczenie/skierowanie osoby niepełnosprawnej na turnus rehabilitacyjny;
- b) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
- c) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/ niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia);
- d) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia), poza programem na ten cel;;
- e) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

3) Organizacja dojazdu do ośrodka organizującego turnus rehabilitacyjny:

- 1) Dofinansowanie może zostać przyznane na organizację dojazdu osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna do ośrodka prowadzącego turnus (dojazd obejmuje również powrót z ośrodka rehabilitacyjnego do miejsca zamieszkania). Dofinansowanie dla opiekuna warunków wynikający z orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.
- 2) Wysokość dofinansowania organizacji dojazdu na turnus rehabilitacyjny może wynieść maksymalnie 200 zł jednorazowo w ciągu roku.
- 3) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:
 - a) zaświadczenie/skierowanie osoby niepełnosprawnej osoby niepełnosprawnej na turnus rehabilitacyjny;
 - b) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
 - c) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/ niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia);
 - d) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia), poza programem na ten cel;
 - e) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.
- 4) Do rozliczenia należy dołączyć fakturę za paliwo wystawioną na wnioskodawcę oraz potwierdzenie okresu przebywania na turnusie rehabilitacyjnym.

4. Uczestnictwo w badaniach kontrolnych, specjalistycznych i hospitalizacji ze wskazania lekarskiego, w tym organizacji dowozu do szpitala:

- 1) Dofinansowanie może zostać przyznane na opłacenie kosztów związanych z uczestnictwem w badaniach kontrolnych i specjalistycznych, w tym organizację dojazdu osoby

niepełnosprawnej i jej opiekuna do ośrodka prowadzącego hospitalizację, przeprowadzającego badania (dojazd obejmuje również powrót z ośrodka do miejsca zamieszkania oraz wyjazdu opiekuna, związanego z odbiorem osoby niepełnosprawnej z hospitalizacji, badaniach kontrolnych specjalistycznych). Dofinansowanie dla opiekuna warunek wynikający z orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

- 2) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć również kserokopie zaświadczenia lub innego dokumentu z którego wynika fakt skierowania osoby niepełnosprawnej na hospitalizację, badania kontrolne lub specjalistyczne.
- 3) Dofinansowanie związane z hospitalizacją i uczestnictwem w badaniach kontrolnych i specjalistycznych wypłacane będzie po ich odbyciu (w szczególnie uzasadnionych przypadkach dofinansowanie może zostać wypłacone przed wizytą kontrolną).
- 4) Wnioskodawca potwierdza swoje uczestnictwo poprzez dostarczenie zaświadczenia/informacji wystawionego/jej przez instytucję przeprowadzającą hospitalizację, badania kontrolne i specjalistyczne, a także dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów uczestnictwa w badaniach, w tym organizacji dojazdu.
- 5) Wysokość dofinansowania może wynieść maksymalnie 500 zł w ciągu całego roku kalendarzowego.
- 6) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:
 - a) zaświadczenie/skierowanie/informacje - osoby niepełnosprawnej na badania kontrolne lub specjalistyczne;
 - b) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
 - c) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/niepublicznych (NFZ, fundacje, stowarzyszenia);
 - d) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia), poza programem na ten cel;
 - e) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

5. **Uczestnictwo w zabiegach rehabilitacyjnych i specjalistycznych, w tym organizacji dowozu do ośrodka prowadzącego rehabilitację i zabiegi specjalistyczne:**

- 1) Dofinansowanie może zostać przyznane na opłacenie kosztów związanych z uczestnictwem w zajęciach rehabilitacyjnych, w tym organizację dojazdu osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna do ośrodka prowadzącego zabiegi (dojazd obejmuje również powrót z ośrodka do

miejsca zamieszkania oraz wyjazdu opiekuna, związanego z odbiorem osoby niepełnosprawnej z uczestnictwa w zabiegach rehabilitacyjnych i specjalistycznych).

- 2) Pomoc udzielana jest osobom skierowanym na rehabilitację, zabiegi specjalistyczne przez lekarza, pod którego opieką znajduje się osoba niepełnosprawna.
- 3) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć również kserokopie zaświadczenia lub innego dokumentu z którego wynika fakt skierowania osoby niepełnosprawnej na zabiegi rehabilitacyjne lub specjalistyczne.
- 4) Dofinansowanie związane z uczestnictwem w zabiegach rehabilitacyjnych lub specjalistycznych przyznawane jest na okres do 6 m-cy, nie dłużej niż okres wskazany przez lekarza kierującego oraz nie dłużej niż do 20 grudnia 2016 r.
- 5) Przy rozliczeniu wnioskodawca potwierdza uczestnictwo w odbytych zabiegach rehabilitacyjnych po jego zakończeniu poprzez dostarczenie stosownego zaświadczenia wystawionego przez wykonawcę zabiegów lub kserokopii karty zabiegowej i udokumentowaniu poniesionych kosztów uczestnictwa w zabiegach rehabilitacyjnych (faktura/rachunek imienny wystawiony na wnioskodawcę).
- 6) Dofinansowanie przyznawane jest w okresach miesięcznych i wynosi maksymalnie 200 zł, nie więcej niż 1500 zł w ciągu roku.
- 7) Dofinansowanie związane z uczestnictwem w zabiegach rehabilitacyjnych i specjalistycznych wypłacane będzie po odbyciu zabiegów (w szczególnie uzasadnionych przypadkach dofinansowanie może zostać wypłacone przed odbyciem zabiegów).
- 8) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:
 - a) zaświadczenie/skierowanie/informacje osoby niepełnosprawnej na zabiegi rehabilitacyjne;
 - b) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
 - c) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/ niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;
 - d) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;
 - e) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

6. Uczestnictwo w protezowaniu kończyn górnych i dolnych:

- 1) Dofinansowanie może być przyznane osobie niepełnosprawnej w przypadku, w którym istnieje konieczność protezowania kończyn.

- 2) Dofinansowanie może wynieść maksymalnie 50% kosztów protezowania nie więcej niż 2 200 zł, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach 5 000 zł.
- 3) Dofinansowanie obejmuje wyłącznie te wydatki, które wnioskodawca poniósł z zastosowaniem pkt. 4 i nie zostały objęte refundacją PFRON, NFZ, stowarzyszeń i fundacji.
- 4) W uzasadnionych przypadkach pomoc pieniężna będzie wypłacana bezpośrednio na konto firmy protezującej (na wniosek osoby ubiegającej się o wsparcie). Podstawą do zapłaty będzie faktura/rachunek.
- 5) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:
 - a) zaświadczenie od lekarza o stanie zdrowia osoby niepełnosprawnej;
 - b) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne);
 - c) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;
 - d) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

7. Dojazd do ośrodka zajmującego się protezowaniem lub zaopatrzeniem ortopedycznym:

- 1) Dofinansowanie może zostać przyznane na opłacenie kosztów związanych z dojazdem osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna do ośrodka zajmującego się protezowaniem lub zaopatrzeniem ortopedycznym (dojazd obejmuje również powrót z ośrodka do miejsca zamieszkania oraz wyjazdu opiekuna, związanego z odbiorem osoby niepełnosprawnej z protezowania).
- 2) Pomoc udzielana jest osobom skierowanym na protezowanie lub zaopatrzenie ortopedyczne przez lekarza, pod którego opieką znajduje się osoba niepełnosprawna.
- 3) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć również zaświadczenia lub inny dokument z którego wynika fakt skierowania osoby niepełnosprawnej na protezowanie lub zaopatrzenie ortopedyczne.
- 4) W okresie obowiązującego dofinansowania pomoc przyznawana jest maksymalnie do kwoty 300 zł, nie więcej niż 600 zł w ciągu roku.
- 5) Dofinansowanie związane z dojazdem na protezowanie lub zaopatrzenie ortopedyczne wypłacane będzie po ich odbyciu (w szczególnie uzasadnionych przypadkach dofinansowanie może zostać wypłacone przed ich odbyciem).

- 6) Wnioskodawca potwierdza swoje uczestnictwo poprzez dostarczenie zaświadczenia/informacji wystawionego/ej przez ośrodek przeprowadzający protezowanie lub zaopatrzenie ortopedyczne, a także dokumenty potwierdzające poniesienie kosztów związane z dojazdem do ośrodka przeprowadzającego protezowanie lub zaopatrzenie ortopedyczne.
- 7) Dofinansowanie będzie obejmować okres do 6 miesięcy zgodnie z oświadczeniem wnioskodawcy.
- 8) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:
 - a) zaświadczenie/skierowanie osoby niepełnosprawnej na protezowanie lub zaopatrzenie ortopedyczne;
 - b) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
 - c) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/ niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne);
 - d) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;
 - e) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

8. Zakup sprzętu specjalistycznego, rehabilitacyjnego i zaopatrzenia ortopedycznego:

- 1) Pomoc może być przyznana osobom niepełnosprawnym, w przypadku których istnieje konieczność lub uzasadniona potrzeba korzystania ze specjalistycznego sprzętu, zaopatrzenia ortopedycznego ułatwiającego codzienną egzystencję oraz konieczność zakupu sprzętu niezbędnego do rehabilitacji osoby niepełnosprawnej.
- 2) Dofinansowanie może wynieść maksymalnie 50% kosztów zakupu, nie więcej niż 300 zł, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach jednorazowo nie więcej niż 600 zł.
- 3) W okresie roku kalendarzowego przyznana pomoc na ten cel na jedną osobę nie może przekroczyć kwoty 600 zł.
- 4) Przy ostatecznym rozliczeniu dofinansowania za zakupiony sprzęt specjalistyczny, rehabilitacyjny i zaopatrzenia ortopedycznego nie będą refundowane koszty poniesione za przesyłkę.
- 5) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:
 - a) zaświadczenie/skierowanie o konieczności korzystania przez osobę niepełnosprawną ze sprzętu specjalistycznego, rehabilitacyjnego lub zaopatrzenia ortopedycznego;
 - b) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;

- c) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, NFZ, fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;
- d) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, NFZ fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;
- e) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

9. Pomoc finansowa w zakresie zmniejszania wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza.

1) Do wydatków poniesionych przez osoby uprawnione na zakup leków zalicza się wydatki na leki zlecone przez lekarza na podstawie recepty.

2) Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia poniesionych wydatków na leki przysługuje jeżeli:

- a) miesięczne wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza osobom uprawnionym w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyły kwotę 30 zł;
- b) dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekracza 200% kryterium dochodowego tj.: 1268 zł lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego tj.: 771 zł określonych zgodnie z art.8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

3) Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza (pierwszego kontaktu lub specjalistę) jest przyznawana w wysokości wydatków poniesionych na ten cel przez osobę uprawnioną lub uprawnionego członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku. Jednak łącznie nie może być wyższa od kwoty:

- a) 30% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 1 osoby uprawnionej tj. 154,20 zł
- b) 40% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 2 osób uprawnionych tj. 205,60 zł
- c) 60% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych tj.: 308,40 zł

4) Do wniosku należy dołączyć :

- a) dokumenty potwierdzające wysokość dochodu osoby uprawnionej;
- b) orzeczenie o niepełnosprawności;
- c) oryginał faktury wystawionej przez aptekę, obejmującej jedynie leki wydane na podstawie recepty zawierającej: dane osoby, na rzecz której nastąpiła realizacja recepty, nazwę wydanego leku, jego cenę i ogólną kwotę do zapłaty;

d) kserokopie recepty wystawionej na nazwisko osoby uprawnionej obejmującej leki wymienione w fakturze.

10. Podjęcie i kontynuacja kształcenia lub uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych i umiejętności poprzez pokrycia kosztów opłacenia czesnego oraz organizacji dowozu do placówki kształcenia:

- 1) Pomoc może być przyznana pełnoletnim osobom niepełnosprawnym podejmującym i kontynuującym naukę w publicznych i niepublicznych placówkach oświatowych lub szkoleniowych, których ukończenie pozwala uzyskać kolejny stopień wykształcenia (począwszy od wykształcenia podstawowego), dodatkowe kwalifikacje zawodowe lub umiejętności.
- 2) Dofinansowanie kosztów kształcenia jest przyznawane na okres wskazanego semestru nauki, nie dłużej niż do końca 20 grudnia 2016 r.
- 3) Dofinansowanie opłat czesnego może wynieść maksymalnie 100 %, nie więcej niż 100 zł na miesiąc;
- 4) Dofinansowanie organizacji dojazdu do placówki może wynieść maksymalnie 100 %, nie więcej niż 130 zł na miesiąc. Pomoc na ten cel na jedną osobę nie może przekroczyć kwoty 1560 zł (w okresie 12 miesięcy pod warunkiem udokumentowania uczestnictwa w zajęciach).
- 5) Przyznana pomoc pieniężna, o której mowa w pkt. 4 jest rozliczana na podstawie harmonogramu zajęć lub zaświadczenia potwierdzającego przebywanie w placówce oraz na podstawie dokumentów potwierdzających poniesione koszty za dojazd do placówki.
- 6) W terminie 14-u dni po zakończonym miesiącu, wnioskodawca przedstawia zaświadczenie wystawione przez placówkę potwierdzające obecność na zajęciach w danym miesiącu, brak zaświadczenia będzie traktowany jako jej zaprzestanie.
- 7) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:
 - a) zaświadczenia o rozpoczęciu lub kontynuacji nauki/ szkolenia - terapii zajęciowej;
 - b) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
 - c) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne);
 - d) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;

- e) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

11. Likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych:

- 1) Dofinansowanie może zostać przyznane na likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej związanych z remontem lokalu mieszkalnego w zakresie dostosowania go do potrzeb osoby niepełnosprawnej, budową podjazdu lub zakupem urządzeń do przemieszczania wózka inwalidzkiego realizowanym na podstawie umowy z PCPRu.
- 2) Wysokość dofinansowania nie może przekroczyć 20 % kosztów likwidacji barier architektonicznych i urbanistycznych, nie więcej niż 200 % kryterium dochodowego osoby lub na osobę w rodzinie ustalone zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.
- 3) Przyznana pomoc pieniężna jest wypłacana w terminie 14 dni od dnia przedstawienia dokumentów potwierdzających wykonanie zadania i odbioru zadania przez PCPR.
- 4) Dofinansowanie można uzyskać tylko raz na 5 lat.
- 5) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:
 - a) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
 - b) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne);
 - c) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;
 - d) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

12. Likwidacja barier technicznych.

- 1) Dofinansowanie może zostać przyznane na likwidację barier technicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej związanych z remontem lokalu mieszkalnego w zakresie dostosowania go do potrzeb osoby niepełnosprawnej, budową podjazdu lub zakupem urządzeń do przemieszczania wózka inwalidzkiego realizowanym na podstawie umowy z PCPRu.
- 2) Wysokość dofinansowania nie może przekroczyć 20 % kosztów likwidacji barier technicznych, nie więcej niż 200 % kryterium dochodowego.

3) Dofinansowanie można uzyskać tylko raz na 5 lat.

4) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:

- a) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
- b) dokumenty potwierdzające korzystanie ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne);
- c) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia), poza programem na ten cel;
- d) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

13. Podniesienie poziomu mobilności osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie kursu prawa jazdy kat. „B”

- 1) Dofinansowanie może być przyznane pełnoletniej osobie niepełnosprawnej,
- 2) Dofinansowanie może wynieść do 50% kosztu kursu nie więcej jednak niż 800 zł.
- 3) Do wniosku należy dołączyć:
 - a) zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w kursie na prawo jazdy kat. „B”;
 - b) zaświadczenie o rozpoczęciu kursu;
 - c) zaświadczenie lub oświadczenie o nie korzystaniu ze środków PFRON fundacje, stowarzyszenia, lub innych;
 - d) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dowód osobisty;
 - e) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności.

14. Wyjazdowe formy turystyczno-poznawcze z elementami rekreacji:

- 1) Dofinansowania na grupowy wyjazd turystyczno-poznawczy, którego realizatorem jest jednostka samorządowa lub organizacja/struktura organizacyjna Gminy Malechowo może być przyznane osobie niepełnosprawnej (koszt przejazdu, zakwaterowanie, wyżywienie).
- 2) Pomoc udzielana jest na wniosek osoby niepełnosprawnej lub jej opiekuna prawnego (w przypadku osób ubezwłasnowolnionych lub nieletnich).
- 3) Dofinansowanie przysługuje raz w roku w maksymalnej kwocie 150 zł.
- 4) Pomoc finansowa na ten cel przysługuje na podstawie dokumentów potwierdzających udział i poniesienie wydatku (dowód wpłaty na konto wskazane przez organizatora wyjazdu).

- 5) Do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć:
- a) aktualne orzeczenie o niepełnosprawności;
 - b) deklarację uczestnictwa w zorganizowanym wyjeździe;
 - c) oświadczenie o nie korzystaniu ze środków publicznych/niepublicznych (PFRON, fundacje, stowarzyszenia i inne), poza programem na ten cel;
 - d) inne dokumenty potrzebne do rozpatrzenia wniosku według potrzeb np. dokument potwierdzający tożsamość.

15. Gminne spotkania o charakterze integracyjnym:

- 1) Osoba niepełnosprawna i w sytuacji tego wymagającej jej opiekun mają prawo do korzystania z wszystkich form organizowanych spotkań o charakterze integracyjnym.
- 2) Dofinansowanie w ramach programu obejmuje się zorganizowany transport i wyżywienie.
- 3) Z uwagi na ogólny charakter zadania nie przewiduje się indywidualnego wniosku o objęcie tego typu wsparcia.
- 4) Finansowanie lub współfinansowanie spotkań o charakterze integracyjnym obejmuje tylko te działania, które są ogólnodostępne i nie są adresowane wyłącznie do jednej grupy odbiorców.

NR WNIOSKU..... DATA WPŁYWU WNIOSKU.....

WNIOSEK O PRYZNANIE POMOCY FINANSOWEJ

1. Dane osobowe:

DANE OSOBOWE OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

IMIĘ I NAZWISKO

DATA URODZENIA.....

PESEL

NR I SERIA DOWODU OSOBISTEGO: NR SERIA

WYDANY W DNIU PRZEZ

ADRES ZAMIESZKANIA:

ULICA I NR DOMU/MIESZKANIA.....

MIEJSCOWOŚĆ I KOD POCZTOWY

NR KONTAKTOWY

DANE OPIEKUNA PRAWNEGO

IMIĘ I NAZWISKO

DATA URODZENIA.....

PESEL

NR I SERIA DOWODU OSOBISTEGO: NR SERIA

WYDANY W DNIU PRZEZ

ADRES ZAMIESZKANIA:

ULICA I NR DOMU/MIESZKANIA.....

MIEJSCOWOŚĆ I KOD POCZTOWY

NR KONTAKTOWY

DANE DRUGIEGO OPIEKUNA

IMIĘ I NAZWISKO DATA URODZENIA PESEL	
NR I SERIA DOWODU OSOBISTEGO: NR SERIA WYDANY W DNIU PRZEZ ADRES ZAMIESZKANIA: ULICA I NR DOMU/MIESZKANIA MIEJSCOWOŚĆ I KOD POCZTOWY NR KONTAKTOWY	
DOSTARCZENIE ZAŚWIADZENIA LEKARSKIEGO ☐ TAK ☐ NIE	
INFORMACJA O POSIADANYM ORZECZENIU O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	
WAŻNOŚĆ ORZECZENIA ☐ stała ☐ okresowa dor. WYDANE PRZEZ: ☐ Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ☐ KRUS ☐ ZUS ☐ inny RODZAJ SCHORZENIA ☐ narządy wzroku ☐ narządy słuchu ☐ dysfunkcja narządu ruchu ☐ inne schorzenia jakie.....	Stopień i rodzaj niepełnosprawności: ☐ znaczny ☐ umiarkowany ☐ lekki ☐ całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji ☐ całkowita niezdolność do pracy ☐ częściowa niezdolność do pracy ☐ I grupa inwalidzka ☐ II grupa inwalidzka ☐ III grupa inwalidzka

2. Zwracam się z wnioskiem o przyznanie pomocy finansowej na:

- ☐ zakup środków dydaktycznych ułatwiających naukę uczniowi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- ☐ uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym
- ☐ dojazdu do ośrodka prowadzącego turnus rehabilitacyjny,
- ☐ badania kontrolne i specjalistyczne, hospitalizację:
 - ☐ uczestnictwo
 - ☐ dojazd
- ☐ zabiegi rehabilitacyjne:
 - ☐ uczestnictwo
 - ☐ dojazd
- ☐ dojazd na protezowanie lub zaopatrzenie ortopedyczne,
- ☐ uczestnictwo w protezowaniu:
 - ☐ kończyna górna
 - ☐ kończyna dolna
- ☐ zakup sprzętu specjalistycznego, rehabilitacyjnego i zaopatrzenia ortopedycznego.
- ☐ dofinansowanie do prawa jazdy kat. „B”
- ☐ pomoc finansowa w zakresie zmniejszania wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza

7				
8				
DOCHÓD RODZINNY OGÓŁEM				

Do wniosku dołączam:

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

* niepotrzebne skreślić

Ja niżej podpisany(a), uprzedzony(a) o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 i 2 Kodeksu Karnego za składanie fałszywych zeznań lub zatajenie prawdy, zagrożonych karą pozbawienia wolności do lat 3, oświadczam, że powyższe dane są zgodne z prawdą.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie danych osobowych zawartych we wniosku dla celów związanych z przyznaniem pomocy finansowej zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 1997r. Nr 133, poz. 883 z późn. zmianami). Zgodnie z wymogami art. 24 cyt. Wyżej ustawy informujemy, że administratorem danych osobowych we wniosku jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie. Wnioskujący ma prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawienia. Dane osobowe przetwarzane są w celu realizacji procesu rozpatrzenia wniosku.

Oświadczam, iż zapoznałem się z szczegółowymi zasadami udzielania pomocy finansowej w ramach realizacji **Programu Oslonowego z zakresu pomocy społecznej skierowanego do osób niepełnosprawnych.**

.....

**(data i podpis
wnioskodawcy/pełnomocnika)**

BARIERY TECHNICZNE :

- montaż osprzętu umożliwiającego otwarcie drzwi i okien w niestandardowy sposób;
- montaż zabezpieczenia wypełnienia skrzydła przed stłuczeniem lub wymiana skrzydła drzwi;
- zmiana sposobu oświetlenia;
- trwałe oznakowanie piktogramami budynku, w którym zamieszkuje osoba niepełnosprawna;
- zakup urządzenia umożliwiającego osobie z dysfunkcją prowadzenie samochodu;
- zakup wózka inwalidzkiego z napędem elektrycznym.

**KATALOG SPRZĘTÓW I POMOCY DYDAKTYCZNYCH UŁATWIAJĄCYCH
NAUKĘ UCZNIOWI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI.**

1. Słowniki, encyklopedie, książki do nauki języka obcego, lektury szkolne (zgodnych z kanonem lektur szkolnych opracowanych przez MEN).
2. Artykuły piśmienne - tusze – w tym do drukarki - 1kartridż w ciągu roku czarny lub kolorowy), papier do drukarki – maksymalnie 2 ryzy w ciągu roku.
3. Obuwie i odzież, o ile wiążą się w sposób oczywisty i bezpośredni z procesem edukacji ucznia (stroju galowego obowiązującego zgodnie z regulaminem szkoły, strój roboczy na praktyki zawodu).
4. Przedmioty i przybory niezbędne do praktycznej nauki zawodu (zgodnie z profilem kształcenia na podstawie zaświadczenia szkolnego).
5. Multimedialne kursy językowe.
6. Pomoce i przedmioty edukacyjno-terapeutyczne – tangle, przeplatanka edukacyjna, sorter z klockami.
7. Edukacyjne gry planszowe;
8. Urządzenia komputerowe do pism *Braille`a*.
9. „Mówik”.